

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2007

GAEILGE – ARDLEIBHÉAL – PÁIPÉAR 1
(100 marc)

DÉARDAOIN, 7 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA, 2.15 go dtí 3.45

ROINN I – SCRÍOBH NA TEANGA

[70 marc]

Ceist 1. Freagair do rogha **ceann amháin** de **A, B, C, D** anseo thíos. (50 marc)
(Ní gá níos mó ná leathanach go leith a scríobh.)

A. AISTE

Scríobh aiste ar do rogha **ceann amháin** de na hábhair seo:

- (i) Is breá an rud é a bheith óg sa lá atá inniu ann.
- (ii) Oideachas – an tábhacht a bhaineann leis i saol an duine.
- (iii) Nuair a cheannaigh mé iPod nua le déanaí.

B. SCÉAL / EACHTRA

Freagair do rogha **ceann amháin** díobh seo:

- (i) Ceap scéal a mbeadh an giota seo thíos oiriúnach mar thús leis:

‘D’éirigh mé go luath an mhaidin sin. Bhí mé ag tnúth go mór leis an lá a bhí romham amach ...’

- (ii) Déan cur síos ar eachtra a tharla nuair a bhí tú féin agus do chara ag siopadóireacht sa chathair.

C. DÍOSPÓIREACHT / ÓRÁID

Maidir le do rogha **ceann amháin** de na rúin seo scríobh an chaint a dhéanfá i ndíospóireacht scoile ar son an rúin nó ina aghaidh :-

- (i) ‘Is fiú saoire a chaitheamh in Éirinn.’
- (ii) ‘Caitear an iomarca airgid ar chúrsaí spóirt.’

D. ALT (do nuachtán nó d’iris)

Freagair do rogha **ceann amháin** díobh seo:-

- (i) Léigh tú tuairisc san iris idirlín *Beo* (www.beo.ie) faoi mhí-iompar daoine óga. Scríobh an t-alt a chuirfeá chuig eagarthóir na hirise sin faoin ábhar sin.
- (ii) Tá monarcha ceimiceán le hoscailt i do cheantar go luath. Tá an iris, *An Timpeallacht*, ag lorg tuairimí faoi seo ó dhaoine óga. Scríobh an t-alt a chuirfeá chuig an eagarthóir faoin ábhar sin.

Ceist 2. Freagair A nó B anseo. (Ní gá níos mó ná leathleathanach a scríobh.)

- A. Ba mhaith leat fanacht thar oíche i dteach do chara ach níl do thuismitheoirí sásta leis seo. Scríobh **an comhrá** a bheadh agat le duine de do thuismitheoirí mar gheall air seo.
- B. Tháinig pearsa cháiliúil go dtí do scoil le déanaí. Chuir tú agallamh air/uirthi i gcomhair iris na scoile. Rinne tú taifeadadh ar an agallamh. Scríobh an **t-agallamh** a bhí ar an taifeadán agat.

ROINN II – LÉAMHTHUISCINT (SLIOCHT LEANÚNACH)

[30 marc]

Léigh an píosa iriseoireachta seo (bunaithe ar alt in www.beo.ie) agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis. [Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.]

Ar Mhuin Na Muice

1. Ealaíontóir óg a bhfuil gealladh faoi na laethanta seo is ea Mark Kavanagh, nó Rasher mar is fearr aithne air. Tá spéis léirithe ina shaothar ar fud an domhain agus pictiúir leis ceannaithe ag leithéidí Tom Cruise, Colin Farrell agus an Banphrionsa Haya ón Iordáin.

2. Anuraidh bhí taispeántas dá chuid ealaíne i dteach ósta cáiliúil, Le Chateau Marmont, in Los Angeles. Faoi láthair tá sé ag ullmhú do thaispeántas i Nua-Eabhrac. Sa bhliain 2002 dhear sé na cártaí Nollag don tionscadal 'Páistí Chernobyl' agus sa bhliain 2004 fuair sé coimisiún ón gcomhlacht Jameson.

3. Rugadh Rasher i mBré i gCo Chill Mhantáin. Tar éis na hArdteistiméireachta, theip air áit a fháil i gcoláiste ealaíon. Bhí díomá air ach níor chaill sé misneach mar bhí a chroí san ealaín agus luigh sé isteach uirthi le fuinneamh agus le díograis.

4. Bhí thuismitheoirí tuisceanacha ag Rasher agus thug siad tacaíocht dó. Lig siad dó a sheomra leapa a úsáid mar stiúideo. Bhíodh sé ag péinteáil ó dhubh go dubh. Shiúil sé ó dhánlann go dánlann lena fhilleán pictiúr faoina ascaill. Cuireadh ó dhoras go minic é ach d'fhill sé orthu arís is arís eile.

© www.ShowBizIreland.com

Rasher le hAli Hewson, ag seoladh na gcártaí Nollag don tionscadal 'Páistí Chernobyl'

5. Sna blianta tosaigh ba mhínic obair pháirtaimseartha ar siúl ag Rasher. Níodh sé urláir ollmhargaidh istoíche agus leagadh sé tileanna i rith an lae. Tá na laethanta sin thart anois mar is ealaíontóir gairmiúil é a bhfuil gnó rafar idir lámha aige. Níl aon dabht faoi ná go bhfuil Rasher ar mhuin na muice.

Ceisteanna (iad ar cómharc)

- (i) (a) Cén tslí bheatha atá ag Rasher?
(b) Ainmnigh beirt a cheannaigh pictiúir dá chuid.
- (ii) (a) Cad a tharla sa bhliain 2004?
(b) Cén fáth go raibh díomá ar Rasher tar éis na hArdteistiméireachta?
- (iii) (a) Cén tacaíocht a thug a thuismitheoirí do Rasher?
(b) Conas ar luigh Rasher isteach ar an ealaín le fuinneamh agus le díograis?
- (iv) Luaigh **dhá shampla** den obair pháirtaimseartha a rinne Rasher.
- (v) An dóigh leat go bhfuil teideal an pháiosa 'Ar Muin Na Muice' oiriúnach mar theideal? Tabhair **dhá fháth** réasúnta le do thuairim.

